

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Освітньо-професійна програма: «Психологія бізнесу» другого (магістерського) рівня вищої освіти Силабус
навчальної дисципліни «Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності»
Кафедра авіаційної психології

Назва дисципліни	ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
Викладач	Ічанська Олена Михайлівна, доцент кафедри авіаційної психології
Профайл викладача	http://www.lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10612 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=mEXCQqwAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate
Контактний телефон	044 406-72-78
E-mail:	elenalikk@gmail.com
Сторінка дисципліни	http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/40562
Консультації	Вайбер 098-237-31-47 (за попередньою домовленістю) Пошта За розкладом

1. Анотація до дисципліни

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль психолога як експерта у оцінці психологічних аспектів підприємницької діяльності. Психологічна експертиза – це з найскладніших за змістом та технікою напрямів діяльності психолога, тому що основні проблеми та галузі, які потребують психологічних експертиз суттєво відрізняються одна від одної. Специфіка діяльності психолога при експертизі підприємницької діяльності пояснюється за рахунок необхідності поєднання компетенцій щодо ПЕ як виду дослідження та розуміння експертом закономірностей функціонування підприємництва як сфери діяльності в цілому та з врахуванням його специфіки розвитку в українській економіці.

2. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності» є формування компетенцій експертної психологічної діяльності у сфері бізнесу.

Завданнями вивчення дисципліни «Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності» є:

- забезпечення знаннями з основ методики експертної психологічної діяльності;
- оволодіння вміннями організувати й проводити психологічну експертизу у різних напрямках підприємницької діяльності;
- засвоєння технологій та методик психологічної експертизи у підприємстві;

3. Формат дисципліни

Змішане навчання (що передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання через інформаційні технології, онлайн консультування- вайбер). Під час сесії формат очний (*offline / Face to face*), у міжсесійний період – дистанційний (*online*).

4.

Результати навчання

Компетентності, які повинен набутти студент в результаті вивчення навчальної дисципліни:

- здатність до визначення потенційно актуальних аспектів підприємницької діяльності як об'єктів психологічної експертизи;
- здатність створити модель психологічної експертизи за обраним напрямком;
- здатність обирати методи та методики психологічної експертизи у відповідності до обраного напрямку;
- здатність формулювати експертний висновок та аргументовано його захищати.

Соціальні навички (*soft-skills*), які повинен набутти студент в результаті вивчення навчальної дисципліни:

Комунікативні навички (публічні виступи на практичних заняттях, робота в групі)

Аналітичне та критичне мислення під час захисту КР (відповіді на запитання)

Презентаційні навички (захист індивідуального завдання, захист КР)

Уміння управління людськими ресурсами (під час організації та проведення практичної частини КР)

5. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
лекції	8
практичні заняття	10
самостійна робота	150 (30 КР)
курсова робота	30 СР

6. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна \ вибіркова
2019	1	1	053 Психологія	5/150	2	Екзамен	Нормативна

7.

Пререквізити

Знання з основ психодіагностики, психології праці

8.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Проектор (аудиторія 12.03)

9. Політики дисципліни

При організації освітнього процесу в Національному авіаційному університеті студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до:

1. [Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті](https://nau.edu.ua/site/variables/news/2019/4/organizovpro.pdf)

<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2019/4/organizovpro.pdf>

2. Політика НАУ в сфері якості

<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/Polituka%20v%20sferi.pdf>

3. Освітньо-професійна програма «Психологія бізнесу»

<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/ects/informatsiya-po-programah/bakalavr-aki/fakultet-lingvistiki-ta-sotsialnih-komunikatsiy/psihologiya-biznesu-2.html>

https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/EKTS/OPP_2019/ELSK_GMI/15_053_mag.pdf

4. Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни

<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2017/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9D%D0%9C%D0%9A%20%D0%B2%D1%80%D0%B0%D1%85%D0%B7%D1%96%20%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf>

5. Положення про Навчально-науковий інститут інноваційних освітніх технологій

<http://iioi.nau.edu.ua/images/docs/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9D%D0%9D%D0%86%D0%86%D0%9E%D0%A2.pdf>

6. Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату

<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/sistema-menedzhmentu-yakosti-nau/dokumentatsiya-sistemi-menedzhmentu-yakosti-universitetu/>

7. Положення про інституційний репозитарій (електронний архів) Національного авіаційного університету

<http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9180>

8. Методичні рекомендації щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін

https://nau.edu.ua/site/variables/docs/docsmenu/uchebniy%20process/polojennya/Vilyi_vybir_dustsyplin.pdf

9. Кафедра авіаційної психології

http://gmi.nau.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=17&Itemid=55

10. Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, дата, години	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання, години	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль I. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ							
	<p>Тема 1. Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності Підприємницька діяльність як сфера діяльності. Психологічна експертиза (ПЕ) як вид дослідження. Специфіка діяльності психолога при експертизі підприємницької діяльності.</p>	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Лекція1 Презентація НМК (лекція 1)</p>	<p>1;2;4;5</p>	<p>2 год.</p>		<p>16.10.2019 Сесія 1</p>
	<p>Тема 1. Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності Психологічна експертиза (ПЕ) як вид дослідження: компоненти, етапи ПЕ</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0_%d0%a1%d0%a0.pdf</p>	<p>2;3;4</p>	<p>9 год Самостійно опрацювати теоретичний матеріал</p>		<p>Підготовка до зимової сесії</p>

	<p>Тема 2. Напрямки проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності Роль психологічної експертизи у підприємницькій діяльності. Об'єкт, предмет, мета та завдання психологічної експертизи підприємництва. Основні напрямки психологічної експертизи в підприємницькій діяльності.</p>	Лекція / <i>Face to face</i>	Лекція2 Презентація	2;3;4	2 год.		16.10 Сесія 1
	<p>Тема 2. Напрямки проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності Психологічні характеристики керівника та персоналу як напрямки психологічної експертизи.</p>	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/4056/2/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0_%d0%a1%d0%a0.pdf	5;16;17	2 год. Виконання завдання 1 на практичному занятті (10 балів)	10%	Сесія 2
	<p>Тема 2. Напрямки проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності Професійна взаємодія як напрямки психологічної експертизи. в підприємницькій діяльності.</p>	Самостійна робота	Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/4056/2/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0_%d0%a1%d0%a0.pdf	14;15 17;18	19 год. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.		Підготовка до зимової сесії

			a0.pdf				
	<p>Тема 3. Психологічна експертиза професійної компетентності персоналу Професійна компетентність як феномен: зміст, структурні компоненти, експертні критерії.</p>	Практичне заняття/ <i>Face to face</i>	Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf	7;14;19	2 год.	10%	Сесія 2
	<p>Тема 3. Психологічна експертиза професійної компетентності персоналу Призначення та сфери застосування результатів даної психологічної експертизи</p>	Самостійна робота	НМК Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf	14;19	11 год.		
	<p>Тема 4. Психологічна експертиза інноваційного потенціалу працівника Інноваційний потенціал як феномен: зміст, структурні компоненти. Методичне</p>	Практичне заняття/ <i>Face to face</i>	НМК Матеріали для самостійної роботи	12	2 год.	10%	Сесія 2

	забезпечення психологічної експертизи. іноваційного потенціалу персоналу та керівника.		http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf		занятті (10 балів)		
	Тема 4. Психологічна експертиза іноваційного потенціалу працівника Призначення та сфери застосування результатів експертизи іноваційного потенціалу працівника	Самостійна робота	НМК Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf	12	9 год.		
	Тема 5. Психологічна експертиза компонентів професійної діяльності персоналу Професійна діяльність як поняття: визначення, структурні компоненти. Психологічна експертиза професійних деформацій персоналу. Психологічна експертиза професійних криз особистості.	Лекція / <i>Face to face</i>	Лекція3 Презентація	5;15	2 год.		Сесія 2

	<p>Тема 5. Психологічна експертиза компонентів професійної діяльності персоналу Психологічна експертиза мотивації та мотивів професійної діяльності керівника та персоналу</p>	Практичне заняття/ <i>Face to face</i>	НМК Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf	6;8	2 год. Виконання завдання 3 на практичному занятті (10 балів)	10%	Сесія 2
	<p>Тема 5. Психологічна експертиза компонентів професійної діяльності персоналу Методичне забезпечення експертизи мотивації та мотивів професійної діяльності керівника та персоналу</p>	Самостійна робота	Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf	5;6;20; 22	18 год. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал		
	<p>Тема 6. Психологічна експертиза професійної компетентності керівника Поняття «професійна компетентність керівника». Види професійної компетентності. Модель психологічної експертизи професійної компетентності керівника.</p>	Лекція / <i>Face to face</i>	Лекція4 Презентація	5;14	2 год.		Сесія 2

	<p>Тема 6. Психологічна експертиза професійної компетентності керівника Методичне забезпечення експертизи професійної компетентності керівника</p>	Самостійна робота	<p>Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf</p>	9;21	9 год. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал		
	<p>Тема 7. Психологічна експертиза професійної взаємодії персоналу Поняття «професійна взаємодія». Компоненти професійної взаємодії. Модель психологічної експертизи професійної взаємодії персоналу, персоналу та керівника.</p>	Практичне заняття/ <i>Face to face</i>	<p>Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf</p>	11;14;22	2 год. Виконання індивідуального завдання (20 балів)	20%	Сесія 2
	<p>Тема 7. Психологічна експертиза професійної взаємодії персоналу Методичне забезпечення експертизи професійної взаємодії персоналу, персоналу та керівника</p>	Самостійна робота	<p>Матеріали для самостійної роботи http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/3/04_%d0%9f%d0%95%d0%9f%d0%94_%d0%9c%d0%a0%d0%a1%d0%a0.pdf</p>	10; 14;18	9 год. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал		

Змістовий модуль II. КУРСОВА РОБОТА

	<p>Курсова робота</p> <p>Мета курсової роботи полягає в плануванні, організації та проведенні студентом психологічної експертизи по обраній темі, що відповідає одному з напрямків експертизи у підприємницькій діяльності. На основі результатів експертизи оформлюється експертний висновок (для кожного з респондентів) у відповідності до нормативних вимог психологічної експертизи</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Тематика КР</p> <p>Методичні матеріали до виконання Курсової роботи</p> <p>http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/2/03%20%9f%95%94_%9a_%9a%a0.pdf</p>	<p>Методики для ПЕ</p> <p>1. https://lib.sale/medejmen ta-psihologiya/praktikum-psihologii-menedjmenta.html</p> <p>2. https://www.klex.ru/1fl</p> <p>3. https://www.klex.ru/3ls</p> <p>4. https://www.klex.ru/lir</p> <p>5. https://www.koob.ru/semenov a k/management_3</p> <p>6. https://www.koob.ru/dermanova/psy_workshop_d</p> <p>Начально-методичний комплекс з дисципліни</p> <p>http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/40562</p>	<p>30 год. СР</p> <p>Самостійне виконання та захист КР</p>	<p>100%</p>	<p>Сесія 2</p>
--	--	--------------------------	---	---	--	-------------	----------------

ЕКЗАМЕН

	<p>Перелік питань для підготовки до семестрового екзамену</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Перелік питань для підготовки до семестрового екзамену</p> <p>http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/6/7%20%9f%95%94%95%9a%97.pdf</p>	<p>Матеріали лекцій та практичних занять</p> <p>Рекомендована література</p> <p>Тести для самоперевірки</p> <p>http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40562/4/05%20%9f%95%94%95%9a%97.pdf</p>		<p>40%</p>	<p>Сесія 2</p>
--	--	--------------------------	---	--	--	------------	----------------

11.

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.

Розподіл балів, які отримують студенти з дисципліни «Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності»

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	1 семестр	
	Модуль 1	
Вид навчальної роботи	Бали	Бали
Виконання завдань на практичних заняттях	-	4×10 б.=40
Виконання індивідуального завдання	-	20
Усього за модулем №1	-	60
Семестровий екзамен	-	40
Усього за дисципліною	-	100

Модуль №2	
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
	Заочна форма навчання
Виконання курсової роботи	60
Захист курсової роботи	40
Виконання та захист курсової роботи	100

- Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку .
- Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.
- Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсової роботи в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю.
- Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS
- Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.
- Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту **курсowego проекту/роботи**, крім відомості модульного контролю, заноситься також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.
- Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре

24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

**Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Рекомендована література

Базова

1. Боянжу М.Г. Психолого-педагогічна експертиза: методичний посібник. – Харків, 2003. – 178 с.
2. Методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології. / Укл.: Подшивайлов М.М. Вид. 2-е, доп. – К.: КСУ, 2006. – 24 с.
3. Пасніченко В.В. Судово-психологічна експертиза: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – XXI, 2011. – 136 с.
4. Ребуха Л.З. Психологічна експертиза: технологія та процедура проведення. Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – 128 с.
5. Технології роботи організаційних психологів: Навчальний посібник / За ред. Л. М. Карамушки. – К.: ІНКОЛС, 2005. – 366 с.

Допоміжна

6. Базаров, Т.Ю. Технология центров оценки персонала: процессы и результаты: практ. Пособие.– М. : КНОРУС, 2011. – 304 с.
7. Барышникова И. Е. Профессиональная компетентность: виды, структура и современные подходы // Вестник ЛГУ им. А.С. Пушкина.-2012. -№3.
URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/professionalnaya-kompetentnost-vidy-struktura-i-sovremennye-podhody>
8. Гаудж П. Исследование мотивации персонала. – М.: Изд-во «Баланс Бизнес Букс. – 2008. – 272 с.
9. Дороніна М., Білоконенко Г. Терміносистема дослідження розвитку управлінської компетентності керівника в умовах професіоналізації менеджменту// Ефективна економіка.- 2017.-№2 Режим посилання <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5424>
10. Карамушка Л.М. Система діагностичних методик для вивчення психологічних особливостей підприємницької діяльності / Л.М. Карамушка, О.В. Креденцер, О.А.Філь // Актуальні проблеми психології. Том 1: Соціальна психологія. Організаційна психологія. Економічна психологія:зб. наук. праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України.– К. : Міленіум, 2005. – Ч. 14. – С. 10–16
11. Куприянчук, Е.В. Управление персоналом: ассесмент, комплектование, адаптация, развитие: учеб.пособие / Е.В. Куприянчук, Ю.В. Щербакова. –М.: РИОР : ИНФРА-М, 2012. – 255 с.
12. Лапаев Сю., Есенбаева А. Сущность и классификационный состав интеллектуального потенциала // Вестник ОГУ.- 2011.- №13 (132).
URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/suschnost-i-klassifikatsionnyy-sostav-intellektualnogo-potentsiala>
13. Мельниченко С.В., Босовська М.В., Полтавська О.В. Оцінка персоналу підприємств готельного господарства на основі компетентнісного підходу // Современное состояние и пути развития экономики современности: коллективная монография / [авт.кол. : Бердина М.Ю., Бигдан О.В., Босовська М.В., Мельниченко С.В. и др.]. –Одесса: КУПРИЕНКО СВ, 2013. -181 с.
14. Митина Л.М. Психология развития конкурентоспособной личности - М.: Воронеж, 2002.- 395 с.
15. Никандров Н. Д., Грохольская О. Г. Профессиональная деятельность, ее сущность, структура и содержание. Особенности личностной составляющей развития специалиста-профессионала // Научные исследования в образовании. 2013. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/professionalnaya-deyatelnost-ee-suschnost-struktura-i-soderzhanie-osobennosti-lichnostnoy-sostavlyayushchey-razvitiya-spetsialista>
16. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва: Навч. посіб. – Львів: Плай, 2010. – 276 с.
17. Пілецька Л.С. Психологія бізнесу: Довідково-методичний посібник. – Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2007. – 150 с.
18. Полякова, И.А. Стратегия управления персоналом: учебно-методическое пособие для практической и самостоятельной работы / И.А. Полякова; ФГБОУ ВО РГУПС. – Ростов н/Д, 2017. – 63 с.
19. Развитие потенциала сотрудников. Профессиональные компетенции, лидерство, коммуникации / С. Иванова, Д. Болдогоев, Э. Борчанинова. – М. : Альпина Паблишерз, 2009. – 280 с.
20. Стахів О. Проведення оцінки персоналу на підприємстві з метою стимулювання працівників до підвищення кваліфікації / О. Стахів // Україна: аспекти праці. – 2007. – N 1. – С. 29-35.

21. Семенча І.Є. Методика оцінки рівня компетентності керівника/ І.Є. Семенча// Вісник КНУТД. – 2005. - №2. – С. 56-64.
22. Тихомирова Ю. М. Теоретический анализ структурных компонентов психологической готовности к профессиональной деятельности [Текст] // Психологические науки: теория и практика: материалы II Междунар. науч. конф. (г. Москва, март 2014 г.). — М.: Буки-Веди, 2014. — С. 6-9.
URL <https://moluch.ru/conf/psy/archive/110/508>

Інформаційні ресурси

23. Журнал «Організаційна психологія. Економічна психологія».
Режим доступу: <http://orgpsy-journal.in.ua/>
24. Українська асоціація організаційних психологів та психологів праці. Режим доступу: <https://www.facebook.com/UAOPPP.Ukraine/>
25. Журнал «економіка та управління» Режим доступу: <https://e-u.in.ua/ua/nauka/zhurnal-z-ekonomichnih-nauk-ekonomika-i-upravlinnja/>
26. Начально-методичний комплекс з дисципліни Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/4056>